

Umboðsmaður barna
Borgartúni 7
105 Reykjavík

Dagsetning 30. nóvember 2023
Málsnúmer MRN23110344

Efni: Fyrirspurn Umboðsmanns barna um samráð við nemendur um sameiningu skólanna MA og VMA

Vísað er til erindis umboðsmanns barna, dags. 8. september sl. vegna samráðs við nemendur um sameiningu skólanna MA og VMA.

Þriðjudaginn 5. september síðastliðinn héldu Ásmundur Einar Daðason, mennta- og barnamálaráðherra, Sigríður Huld Jónsdóttir, skólameistari Verkmenntaskólans á Akureyri (VMA) og Karl Frímannsson, skólameistari Menntaskólans á Akureyri (MA) fund með starfsfólki og nemendum beggja skóla þar sem kynntar voru tillögur stýrihóps um eflingu framhaldsskóla um sameiningu skólanna beggja auk þess sem ráðherra kynnti næstu skref í ferlinu áður en endanleg ákvörðun yrði tekin um sameiningu skólanna. Það er því rétt að leiðrétta þann misskilning að á þessum fundi hafi verið tilkynnt um sameiningu skólanna heldur gerði ráðherra grein fyrir tillögu stýrihópsins. Á fundinum var einnig greint frá því að áður en lengra yrði haldið færi af stað vinna við að greina tækifæri, kosti og galla þess að sameina skólana í samstarfi við starfsfólk beggja skóla, nemendur, foreldra og nærsamfélag. Jafnframt var tilgreint að skólameistarar beggja skóla myndu stýra þeirri vinnu, ráðinn yrði verkefnastjóri til að halda utan um vinnuna og að skólarnir myndu í sameiningu skila drögum að skipulagi og uppbyggingu hins sameinaða skóla í byrjun nóvember. Þá fyrst væri hægt að taka afstöðu til þess hvort af sameiningu yrði eða ekki.

Stýrihópur mennta- og barnamálaráðherra um eflingu framhaldsskóla, sem skipaður var í apríl á þessu ári, hefur unnið tillögur að aðgerðum til að mæta þeim áskorunum sem framhaldsskólakerfið stendur frammi fyrir og ná fram markmiðum menntastefnu stjórnvalda til ársins 2030. Menntastefnan leggur ríka áherslu á að tryggja öllum nemendum tækifæri til þess að þroskast og dafna á eigin forsendum og að öll geti lært og öll skipti máli. Eins og kemur fram í skýrslu stýrihópsins eru helstu áskoranir sem framhaldsskólakerfið stendur frammi fyrir margs konar, m.a. aukin aðsókn í iðn- og starfsnám, að hækka þurfi hlutfall 16 ára barna í framhaldsskólum, draga úr brotthvarfi og útskrifa fleiri nemendur. Þá telur stýrihópurinn að framhaldsskólar þurfi að hafa getu til að laga sig að breytingum í samfélaginu, hvort sem er með fjölbreyttari nemendahópum eða breytingum á nemendafjölda. Þeir þurfi jafnframt að hafa bolmagn til að bjóða upp á nám sem tekst á við menntunarlegar og samfélagslegar áskoranir ásamt því að fylgja eftir örri þróun í námi og kennslu. Líkt og áður hefur komið fram vann stýrihópurinn um eflingu framhaldsskóla tillögur til að mæta ofangreindum áskorunum. Þessar tillögur eru unnar með hagsmuni barna og ungs fólks í fyrirrúmi og með það að markmiði að gefa öllum börnum og ungu fólki jöfn tækifæri til náms í framhaldsskóla í fullu samræmi við menntastefnu 2030.

Stýrihópurinn gerði frumgreiningu á fýsileika þess að sameina MA og VMA sem skilaði jákvæðum niðurstöðum. Hópurinn lagði fram þá tillögu við mennta- og barnamálaráðherra að MA og VMA yrðu sameinaðir í einn öflugasta framhaldsskóla landsins. Stýrihópurinn lagði ríka áherslu frá upphafi að vera í virku samtali og samráði við alla hlutaðeigandi. Ferlið hófst með kynningu á verkefnum stýrihópsins fyrir öllum skólameisturum á framhaldsskólástigi og í framhaldi af því með tilkynningu til fjölmiðla. Eftir það var fundað með skólameisturum viðkomandi skóla og í samráði við þá skipulagt með hvaða hætti verkefni stýrihópsins yrði kynnt fyrir starfsfólki og nemendum í MA og VMA. Fulltrúi úr stýrihópnum mætti á fund með skólanefnd VMA þar sem fulltrúi nemenda situr og fulltrúar úr stýrihópnum mættu á skólafund í MA þar sem fulltrúar nemenda tóku átt. Einnig var fundað með fulltrúum úr stjórn Félags framhaldsskólakennara og Sambands íslenskra framhaldsskólana þar sem rætt var um það með hvaða hætti mætti efla framhaldsskólana. Stýrihópurinn var í virku samtali við alla aðila sem málið varðaði og fundaði með þeim sem þess óskuðu.

Eins og áður hefur komið fram var fyrirhugað að starfsfólk og nemendur skólanna myndu vinna við að greina tækifæri, kosti og galla þess að sameina skólana á næstu tveimur mánuðum. Í þeirri vinnu var ráðgert að nemendur myndu fá tækifæri til að hafa áhrif á framvindu málsins og koma sínum sjónarmiðum á framfæri áður en endanleg ákvörðun yrði tekin. Þá var ráðgert að þeim tilmælum yrði beint til skólameistara skóla að tryggja virka þátttöku nemenda í vinnunni sem framundan væri og að meðal annarra þátta yrði lagt mat á bestu hagsmuni barna við ákvarðanatöku um sameiningu eða aukið samstarf Menntaskólans á Akureyri og Verkmenntaskólans á Akureyri. Mennta- og barnamálaráðuneytið hafði ráðgert að láta skólameisturum í té leiðbeiningar um framkvæmd mats á bestu hagsmunum barna í þessum aðstæðum. Að lokum er rétt að taka fram að mennta- og barnamálaráðuneytið vinnur að endurskoðun á þeirri vinnu sem greint hefur verið frá hér að ofan m.a. vegna endurskoðunar á fjármögnun framhaldsskólakerfisins.

Fyrir hönd mennta- og barnamálaráðherra

Þorsteinn Hjartarson

Ragnhildur Bolladóttir